

Proizvodi pod lupom: KACIGE ZA ALPSKE SKIJAŠE I SNOUBORDERE

Skijaške kacige namijenjene su za zaštitu glave alpskih skijaša i snoubordera na način da apsorbiraju energiju udara i na taj način smanjuju rizik od povreda.

Skijaške kacige spadaju u II kategoriju lične zaštitne opreme i prema Naredbi o ličnoj zaštitnoj opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 75/10) mogu se staviti na tržište Bosne i Hercegovine ili u upotrebu samo ako ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost korisnika, pod uslovom da se pravilno održavaju i koriste u skladu s predviđenom namjenom. Skijaške kacige ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost korisnika ako ispunjavaju odredbe navedene u Aneksu II Naredbe o ličnoj zaštitnoj opremi i sigurnosne zahtjeve propisane u bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 1077:2009, kojim je preuzet evropski standard EN 1077:2007.

Primjeri skijaških kaciga:

Važnost upotrebe skijaških kaciga

Prema dostupnim informacijama na mnogim svjetskim skijalištima maloljetne osobe do navršene 15. godine pri skijanju na skijaškim stazama obavezni su kao dio skijaške opreme nositi i skijašku kacigu. U vrijeme kada sudari skijaša na stazama nisu rijetkost, a posebno tamo gdje se linije kretanja skijaša i snoubordera slobodno ukrštaju, kacige spašavaju od ozbiljnih povreda glave, jednako kod djece i odraslih.

U British Medical Journal se navodi kako kacige smanjuju do 35% broj povreda glave kod odraslih, te smanjuju broj povreda glave za 59% kod djece mlađe od 13 godina. Prema dostupnim statističkim podacima, godišnje od 9 do 19% svih zabilježenih povreda na austrijskim skijalištima su povrede glave. Također, teške povrede glave su vodeći uzrok smrti u skijanju. Statistički, 74% ovakvih povreda se događa kada skijaš udari glavom o sniježnu podlogu, 10% je posljedica sudara skijaša, a 13% nastaje nakon sudara skijaša s čvrstim objektima.

Iz navedenog se vidi da je upotreba skijaških kaciga važna kao prevencija povreda, pa je potrebno obratiti pažnju na sljedeće:

- Prilikom kupovine skijaških kaciga kupovati one označene znakom usklađenosti, obaveznim informacijama i sa odgovarajućim stepenom zaštite;
- Odabrati skijašku kacigu između klase A ili B. Kacige klase A nude povećanu zaštitu. Kacige klase B imaju bolju ventilaciju i čujnost, ali imaju manji stepen zaštite;
- Odabrati odgovarajuću veličinu skijaške kacige;
- Ne kupujte skijašku kacigu za poklon drugima jer svako mora da proba i pronađe kacigu odgovarajuće veličine;
- Širina trake za pozicioniranje i fiksiranje kacige na glavi korisnika ne smije biti manja od 15 mm;
- Kaciga ne smije da se nosi otvorena, već uvijek mora da bude zakopčana na način da se ne pomjera na glavi kako ne bi spala prilikom pada;
- Poštovati upute proizvođača o namijenjenoj upotrebi skijaških kaciga, održavanju i skladištenju;
- Ne upotrebljavati oštećene, neispravne ili nekompletne skijaške kacige;
- Skijašku kacigu podvrgnutu teškom udarcu treba prestati koristiti.

Opći zahtjevi koje skijaške kacige moraju da ispunjavaju prilikom stavljanja na tržište BiH

1. Sve obavezne informacije na proizvodu i u uputstvu moraju biti napisane na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Opće informacije o proizvodu moraju biti navedene kako bi se smanjile sve predvidive opasnosti koje su povezane sa upotrebom skijaških kaciga.
2. **Obavezne oznake i informacije na proizvodu.** Skijaška kaciga mora biti označena sljedećim obaveznim oznakama i informacijama:
  - a. znak usklađenosti “C” ili “CE”,
  - b. naziv ili trgovački znak (brend) proizvođača,
  - c. oznaka modela skijaške kacige,
  - d. oznaka standarda BAS EN 1077:2009 ili EN 1077:2007,
  - e. veličina ili rang veličina skijaške kacige, navodeći i obim glave u centimetrima (cm) za koju je kaciga namijenjena,
  - f. težina skijaške kacige (prosječna masa u gramima zaokružena na 50 g),
  - g. oznaka ili tekst: „Kaciga za alpske skijaše i snoubordere - klasa A“ (ili B),
  - h. godina i kvartal proizvodnje skijaške kacige.
3. **Uputstvo / popratni letak uz proizvod.** Minimalno sljedeće informacije moraju biti navedene uz proizvod i to u uputstvu, popratnom letku ili na drugi način:
  - a. podaci o skladištenju, upotrebi, čišćenju, održavanju, servisiranju i dezinfekciji,
  - b. podaci o odgovarajućoj dodatnoj opremi,
  - c. upozorenje ako je vanjski sloj kacige proizveden od materijala za koje je poznato da štetno djeluju u kontaktu sa hidrokarbonima, sredstvima za čišćenje, bojama ili drugim sredstvima,

- d. da se kaciga mora podesiti da pristaje korisniku,
- e. način na koji kaciga treba biti pozicionirana na glavi korisnika kako bi osigurala predviđenu zaštitu (npr. treba biti postavljena tako da se zaštiti čelo i ne treba je pomjerati predaleko natrag na stražnji dio glave),
- f. da kacigu podvrgnutu teškom udarcu treba prestati koristiti,
- g. sljedeći tekst: Kacige klase A i B su za alpske skijaše, snoubordere i slične grupe. Kacige klase A nude povećanu zaštitu. Kacige klase B mogu ponuditi povećanu ventilaciju i bolju čujnost, ali štite manju površinu glave i imaju manji stepen zaštite od probijanja.

Na kraju možemo reći da su skijaške kacige dragocjene za zaštitu skijaša. Brojne nesreće na skijalištima imaju za posljedicu teške povrede glave – rizik koji se nošenjem zaštitne kacige značajno smanjuje.